שעמא דאיכא כתב הא ליכא כתב לא

The reason is because there is writing, but if there is no writing; no

OVERVIEW

שמואל ruled that if a husband gave his wife a blank paper and said to her, 'here is your עמי,', she is divorced, because there is the possibility that he wrote it במי מילין. The גמרא challenges the ruling of שמואל from a ברייתא (regarding ברייתא כומיד הלק). נייר חלק. נייר חלק.

מוספות asks:

אם תאמר הא דבעינן דאיכא כתב משום דחזר ואמר שטר פסים הוא - And if you will say; the reason we require that there is writing in order that it should be a גע, is because he later said it is a שטר פסים -

וכי האי גוונא הכא גבי נייר חלק אם חזר ואמר נייר חלק הוא היה נאמן – And if it were in the same situation here regarding the blank paper, if he later said it is a blank paper, he would be believed -

- אבל לעולם כל זמן שאמר גט הוא מגורשת ולא קשה מידי לשמואל However, as long as he said it is a גט and did not retract, she is divorced, so there is no difficulty to reconcile שמואל with the שמואל.

תוספות answers:

-יש לומר [דכיון] דסלקא דעתין השתא דמגורשת ודאי קאמר שמואל And one can say; that since we presently assume that meant that she is certainly מגורשת (not just merely that we are concerned that perhaps she is מגורשת (α) -

 $-\frac{3}{4}$ אם כן לא חשיב ריעותא במאי שהוא נייר חלק היר חלק נייר חלק she is מגרושת ודאי therefore the fact that it is a נייר, that is not considered a defect in the ב- $\frac{3}{4}$

¹ תוספות distinguishes between the case of שטר שטר שטר שטר מתב is necessary in order for it to be deemed a גע and the case of שמאל where no writing is necessary in order for it to be a עם (because שמאל). In the case of שטר פסים it is necessary that there is writing because later he contradicts himself and states that it is not a עט but rather a שטר פסים, in such a case it is a ט only if there is a בחב but not where there is no שמר פסים, and similarly by the case of מגורשת if he would later say it is only a נייר חלק, she would also not be שמר (just as by שמר פסים עט even if the case of שמר שמר שמר שמר שמר העב הוא שמר שמר שמר שמר שמר העב הוא שמר שמר מיני שמר במי מילין כתב אוני שמר במי מילין כתב הוא מיני שמר במי מילין כתב פסים, since כתב מדלין שמר במי מילין כתב מילין כתב מיני מילין במר מדלין במר מדלין במר מדלין במר מיני מילין במר מיל

 $^{^2}$ The reason being, since he said במי זה הרי זה, we assume that he is serious and it was certainly written במי מילין. See later in this התוספות.

³ Even though it appears to be a נייר חלק but we assume with certainty that it is not a נייר חלק (for she is נייר מגורשת), but rather that it is written מתב (so there is a בתי במי שר).

- ואם כן כשחזר ואמר נמי נייר חלק הוא אית לן למימר דלאו כל הימנו לאוסרה So therefore even when he later states it is a נייר α we should rule that he is not believed to prohibit her from marrying someone else (not as תוספות assumed in the α) -

כמו היכא דאיכא כתב -

Just as he is not נאמן לאוסרה when there is a כתב (in the case of שטר פסים).

מוספות asks:

- ואם תאמר והיכי סלקא דעתין דמגורשת ודאי קאמר כיון דנראה שהוא נייר חלק And if you will say; how could it even have entered our minds that שמואל meant she is נייר חלק since visibly it is a נייר חלק?!

מוספות answers:

ויש לומר כיון דאמר הרי זה גיטך בדבר מועט מהימנינן לבעל –

And one can say; since the husband said; 'here is your גע', we believe the husband even with a minimal proof that there is a במי מילין (written במי מילין) –

תוספות supports this concept from elsewhere:

- בי היכי דאמרינן בעל שאמר גירשתי אשתי נאמן הואיל ובידו לגרשה – 5 Just as we rule that a husband who claims, 'I divorced my wife', he is believed, since it is in his power to divorce her –

תוספות offers another option why we assumed that she is תוספות by a בייר חלק:

-אי נמי דאיירי דקריוה בי תרי מעיקרא ועייליה לבי ידיה ואפקיה Or you may also say; that we are discussing a case where initially two עדים read the אגט and after they read it the husband took it in his hands and he brought it out and gave it to her. We initially assumed that she is אורשת (even though she is now holding a נייר חלק) -

דלא חיישינן דלמא חלפיה –

For, we are not concerned that perhaps he exchanged the נייר חלק read, with a נייר חלק, but rather we assume that it is the same גט. Now תוספות addresses the issue, how come it is blank now?!

1

⁴ The s'מגורשת question is how can שמואל maintain that even if he would say it is a נייר חלק, she would still be מגורשת, but from the מרב, but from the שטר פסים שטר פסים it is evident that we disregard his later statement only if there is a כתב, but not when there is no כתב. The ממרא is challenging the basic assumption of שמואל that even without a כתב it is a valid נגו געום.

⁵ Therefore we say he has no reason to lie, for if he wants he can divorce her right now, similarly when he said הרי זה we know that he is serious and the גע was written במי מילין. [This was just the "הו"א See 'Thinking it over' # 1.

 $^{^6}$ The גמרא shortly states that the case of שטר פסים is in such a situation.

- ונייר חלק דקאמר שמואל לא בשעת נתינה ראו שהוא נייר חלק דקאמר שמואל לא בשעת נתינה ראו שהוא נייר הלק אמואל And when the נייר הלק, it does not mean that when the people saw that it is a נייר הלק - נייר בייר הלק.

- דאם כן אפילו היה ודאי כתוב במי מילין אינו גט 8 כיון דבשעת נתינה כבר נבלעו האותיות For if indeed this is the meaning of נייר חלק, then even if it was certainly written with מי מילין, it would not be a valid גט, since at the time of נתינה the letters were already absorbed into the נייר and are not visible -

-נדאמר בסמוך כי פליט מאי הוי השתא הוא דפליט 10 השתא הוא בסמוך כי פליט מאי הוי shortly states, 'so what of it that the letters came forth; they only came forth now', but not when the גע was handed to her -

- אלא שעה אחת אחר נתינה כשיעור שהאותיות יכולות להבלע ראו שהיה נייר חלק אלא But rather the meaning of נייר הלק is that a certain amount of time after the giving of the אנט, the amount of time required for the letters (of מי מילין) to be absorbed in the נייר הלק. then the people saw that it is a נייר הלק.

תוספות offers a final resolution to נייר חלק:

-ועוד יש לומר דבשעת נתינה ראו מרחוק ודומה להם נייר חלק people saw from afar and it appeared to them as a נייר חלק -

ושמא אם היו מעיינין היו האותיות ניכרים¹³:

But perhaps if they would have looked closely the letters would have been apparent.

 $^{^{7}}$ If שמואל meant that it was a נייר חלק when it was given to the woman, then we could not easily say that before the there were עדים who read the גייר חלק. who read the נתינה.

⁸ The difficulty in assuming that he actually gave her a נייר חלק is independent whether the עדים read it beforehand or not; in any event we cannot assume that שמואל meant it was a נייר חלק בשעת נתינה.

⁹ The גמרא there explains we assume that it was written במי מילין, since the letters appeared after we checked it with מיא דנרא. The גמרא continues to ask that even this is insufficient to render this a proper גמרא.

¹⁰ Therefore in any event we cannot say that when the גע was given to her it was a נייר חלק, for then it would be an invalid גע.

¹¹ This applies even according to תוספות previous answer (that it was actually a נייר חלק), for it will still be necessary to say that even though no one read the נחינה, however it was not noticed that it was a נייר חלק until a נייר חלק. for otherwise we have the same difficulty שנה אחרי הנתינה. See מהר"ם.

 $^{^{12}}$ In the א הו"א we assumed in such a case she is ודאי מגורשת, since the עדים read it immediately before it was given, and we are not מסקנא הלפי . However according to the מסקנא that we check it with מיא דנרא and it was סקנא, it may not be necessary to assume that it was read before the נה"ה (see נה"ה בד"ה והנה), but rather it was indeed a נייר ווע אונר מסקנא מסקנא מסקנא מיא דנרא מסקנא מסקנא מסקנא מסקנא מסקנא מסקנא מסקנא מסקנא מיא דנרא וויש מון להירושין. בשעת נחינת הגט because perhaps the letters were visible בשעת נחינת הגט.

¹³ See 'Thinking it over' # 2.

SUMMARY

The גמרא assumed that שמואל maintains that it is a גט even if later he said it was just a נייר חלק (נייר הלק because the גמרא ודאי is always נאמן (for הואיל ובידו לגרשה), or because it was actually read before they gave it to her, or because they viewed the גט from afar.

THINKING IT OVER

- 1. According to the first תוספות (that the בעל is נאמן since it is בידו since it is בידו since it is עמואל מפרייה, that דריכי למקרייה or $not?^{15}$
- 2. According to the last תוספות (that the people saw the גט from afar), that the people saw the גט from afar), why does היישינן במי מילין כתבו why does חיישינן במי מילין כתבו, when he should have said, they were closer they would have seen the כתב'?!
- 3. Of the three אוקימתא in תוספות בי תרי) and נייר חלק, קריוהו מרחוק which is the most lenient (in allowing the גט to be כשר) and which is the strictest?

1

¹⁴ See footnote # 4.

¹⁵ See מהרש"א and נח"מ.

¹⁶ See footnote # 13.

¹⁷ See נח"מ בד"ה ועוד י"ל.